

اخبار فرهنگی

توصیه عضوانجمن مدر سین دانشگاهها: از گسیل نیروها، برای برخورد با دانشجویان خودداری شود

عضو انجمن مدر سین دانشگاهها با بیان اینکه باید آستانه تحمل مسئولان بالاتر برود، توصیه کرد: از گسیل نیروها، چه به نام دانشجویو چه غیر دانشجویو، برای برخورد با دانشجویان خودداری شود و اجازه دهند جامعه دانشگاهی مسائل را حل و فصل کند. محمود صادقی در گفت و گو با خبرنگار ایلنا، در پاسخ به پرسشی درباره ارزایی فضای این روزهای دانشگاههای کشور و ریشههای اصلی التهاجات گفت: دانشگاه هم جزئی از جامعه است و همان را نمی، التهاپ با اعتراضی که در لایه های مختلف جامعه وجود دارد، در دانشگاه هم به همین ترتیب وجود دارد. با توجه به تعطیلی دانشگاهها در طول اعتراضات، قابل انتظار بود که چنین صحنههایی را شاهد باشیم. در حقیقت، اتفاقاتی که داخل دانشگاهها افتاد و شعارهایی که داده شده، برشی از خود جامعه است.

علت آتش سوزی معلوم نیست گراند هتل تهران سوخت

معاون میراث فرهنگی استان تهران از وقوع آتش سوزی در گراند هتل خبر داد. گراند هتل تهران فقط قدیمی ترین هتل مدرن ایران نیست این بنای ثبت ملی و تاریخی، حافظه جمعی و شهری مردم ایران است. کارشناسان و فعالان میراث فرهنگی اما معتقدند، این نخستین بار نیست که این بنای تاریخی ارزشمند در آتش می سوزد، الگوی تکرار شونده که بناهای تاریخی این محور فرهنگی-تاریخی را به شدت تهدید می کند. به گزارش ایلنا، معاون میراث فرهنگی استان تهران در این رابطه اعلام کرد: در حال حاضر کارشناسان اداره کل میراث فرهنگی استان تهران به لاله را اعزام شده اند و مکاتباتی هم در این راستا با شهرداری تهران داشتیم. مرتضی ادیب زاده گفت: همکاران در حال بررسی های کارشناسی هستند تا میزان آسیب به این اثر تاریخی و ثبت ملی شده تهران را بررسی کنند. این در حالی است که طی روزهای آینده نیز با شهرداری تهران جلساتی در راستای حفاظت و چه بهتر از بناهای تاریخی چون گراند هتل خواهیم داشت تا در نهایت مشخص شود که مالک چه تصمیمی برای این اثر مهم و ارزشمند تاریخی خواهد گرفت.

توکيو اعتراض کرد: بازداشت رئیس دفتر شبکه NHK ژاپن در تهران

دولت ژاپن روز چهارشنبه از بازداشت یکی از شهروندانش در ایران توسط سازمان های رسمی خبر داد و بارز نگرانی، خواستار آزادی فوری او شد. «ماساناگواو ازاکی» معاون دبیر ارشد کابینه ژاپن در نشست خبری روزانه این خبر را تأیید کرد اما از ارائه جزئیات بیشتر درباره هویت یا شرایط بازداشت این شهروند خودداری کرد. به گزارش عصر ایران، رسانه های ژاپنی روز چهارشنبه گزارش دادند رئیس دفتر تهران شبکه تلویزیونی NHK ژاپن از حدود یک ماه قبل بازداشت شده است. رسانه های توکیو ادامه دادند این روزنامه نگار ژاپنی به نام «شینسوکه که کواشیما» طبق گزارش ها به زندان اوین در شمال غرب تهران منتقل شده است. هنوز دلیل بازداشت و جزئیات دیگری از جمله محل و چگونگی بازداشت و نهاد بازداشت کننده مشخص نیست و مقامات ایرانی در این باره اظهار نظر نکرده اند.

مترجم منشور کوروش درگذشت

«عبدالمجید ارفعی»، مترجم منشور کوروش و گل نبشته های هخامنشی، در گذشت. به گزارش ایسنا، نزدیکان و شاگردان عبدالمجید ارفعی ششم اسفندماه ۱۴۰۴ در گذشت این عیلام شناس برجسته و استاد بی همانند فرهنگ و زبان های باستانی به ویژه اکدی، عیلامی، سومری، اوستایی و پهلوی، را تأیید کردند. این پژوهشگر و متخصص زبان های باستانی اکدی و عیلامی و از آخرین بازماندگان مترجم خط میخی عیلامی و از مهم ترین کنیه بخوان های ایران است. این فرهیخته فرهنگی، برخی از لوح های گلی تخت جمشید را ترجمه کرده است. ارفعی همچنین از دانش وسیعی درباره تاریخ فرهنگ میان رودان (بین النهرین باستانی) بهره مند بود. ارفعی تا آخرین روزهای زندگی خود پیگیر بازگشت کنیه بھای هخامنشی بود که همچنان در موسسه شرق شناسی شیکاگو مانده است و بازگشت باقیمانده آنها به ایران تحت تأثیر روابط ایران و آمریکا، قرار گرفته است.

سخنگوی شورای تشکل های صنفی فرهنگیان: ۵۰ دانش آموز همچنان در بازداشت هستند

سخنگوی شورای تشکل های صنفی فرهنگیان گفت: در جریان اعتراضات دی ماه «۲۲۰ دانش آموز» کشته شده اند. آقای حبیبی محمد حبیبی، همچنین گفت که بر اساس برآوردها همچنان تعدادی از دانش آموزان در بازداشت هستند. به گفته وی، «بر خلاف آنچه سخنگوی آموزش و پرورش اعلام کرده است، همچنان دانش آموزانی در بازداشت به سر می برند و بر آورد می شود که نزدیک به ۵۰ دانش آموز در سراسر کشور همچنان در بازداشت باشند».

جیلی خبر داد؛ تولید فصل ۸ پایتخت از اوایل تابستان سال آینده

رئیس سازمان صدا و سیما از تولید فصل ۸ پایتخت در بهار یا اوایل تابستان سال بعد خبر داد. به گزارش خبرنگار ایلنا، پیمان جیلی در حاشیه جلسه هیات دولت با حضور در جمع خبرنگاران، درباره آخرین وضعیت تولید سریال سلمان فارسی نیز گفت: طبق تعهد تولیدی که برای سال ۱۴۰۴ تیم تولید سلمان داشتند و با وجود مشکلات و سختی هایی که با آن مواجه بودند، پیش رفتند. رئیس سازمان صدا و سیما تصریح کرد: فکری می کنم از اوایل تابستان آینده پیش تولید فصل حجاز زنده باشد و اواخر شهریور یا اواخر تابستان و اوایل فصل پاییز پخش سلمان را آغاز کنیم.

محمد تقی زاده

سریال «هزار و یک شب» به کارگردانی مصطفی کیایی، یکی از بحث برانگیزترین آثار نمایشی این سال ها به ششمار می رود. این مجموعه که با ترکیبی از بازیگران نامدار و ایده های بلند پروازانه با به عرصه نمایش گذاشت، از همان ابتدا با واکنش های متفاوت مخاطبان و منتقدان روبه رو شد. اگر چه نقدهایی به فیلمنامه و اجرای آن وارد است، اما نمی توان از تلاش سازندگان برای خلق اثری متفاوت و جسورانه چشم پوشید.

باز یگران: سرما به اصلی سریال

بدون تردید، یکی از مهم ترین نقاط قوت «هزار و یک شب»، انتخاب هوشمندانه بازیگران است. حضور چهره های مطرحی همچون هدیه تهرانی، پرویز پرستویی، بهرام رادان، سحر دولتشاهی و محسن کیایی، ترکیبی ستاروار را شکل داده که هر کدام به تنهایی می توانند ضامن جذب مخاطب باشند. تماشاگران از دیدن این بازیگران در کنار هم لذت می برند و حتی در میان انتقادها، به درجه یک بودن آنها اذعان دارند. این انتخاب ها نشان دهنده دقت نظر تبسم تولید در خلق شخصیت هایی باورپذیر و جذاب است؛ شخصیت هایی که هر کدام لایه های پنهانی دارند و در طول داستان با چالش های عمیق اخلاقی و عاطفی روبه رو می شوند.

بازگشت هدیه تهرانی پس از شش سال دوری از قاب تصویر، یک رویداد رسانه ای مهم محسوب می شود. او که در این سریال نقشی یک استاد دانشگاه (سارا پرنیان) را ایفا می کند، با وقار و تسلط همیشگی خود، جلوه ویژه ای به اثر بخشیده است. بسیاری از مخاطبان، صرفاً به عشق دیدن این بازیگر سراغ سریال آمده اند و این خود نشان دهنده محبوبیت ماندگار او در دل تماشاگران است.

موسیقی: فراتر از یک اثر نمایشی

یکی از درخشان ترین بخش های «هزار و یک شب»، موسیقی متن آن است. ساخت موسیقی توسط سهراب پورناظر و خوانندگی علیرضا قربانی و سحر محمدی (بروجردی)، قطعه ای ماندگار خلق کرده که فراتر از سریال، به اثری مستقل تبدیل شده است. آنچه این همکاری را ویژه می کند، تک خوانی یک زن در کنار خواننده ای نامدار است؛ اقدامی که در شرایط فرهنگی ایران، جسورانه و تأثیرگذار ارزیابی می شود و بسیاری از شنوندگان از آن به عنوان حرکتی در مسیر حمایت از حق آواز زنان یاد کرده اند.

موسیقی سریال نه تنها در القای فضاهای احساسی و تعلیق آمیز موفق عمل می کند،

«هزار و یک شب» را باید جدی گرفت

از تناسخ تا عشق؛ سفری در جهان های موازی

بلکه با مخاطب ارتباطی عمیق برقرار می سازد؛ چنان که برخی حتی پس از انتقاد از سریال، به ستایش این قطعه پرداخته اند. این نشان می دهد

که تیم تولید به خوبی در یافته است موسیقی می تواند روح یک اثر باشد و آن را برای همیشه در حافظه مخاطب ماندگار کند.

جنبه های فنی؛

تلاش برای استاندارد سازی بصری

از نظر فنی، «هزار و یک شب» نشانه هایی از یک اثر با کیفیت بصری بالا را به نمایش می گذارد. فیلمبرداری سریال با نگاه تازه و زوایای خلاقانه، توانسته است فضاهای را از آلودگی پر تنش داستان را به خوبی منتقل کند. طراحی صحنه و لباس نیز با دقت و وسواس انجام شده و به باورپذیری جهان داستان کمک شایانی کرده است. این توجه به جزئیات فنی، اگر چه ممکن است برای مخاطب عام چندان مشهود نباشد، اما برای تماشاگران حرفه ای و علاقه مندان به سینما ارزشمند و قابل تقدیر است. رنگ و نور و وجوه بصری سریال هزار و یک شب یکی از برجسته ترین انواع تکنیکی و فرمی است که تماشاگران نمایش خانگی به خود دیدند.

ایده پردازی؛

جسارت در عبور از مرز های مرسوم

شاید مهم ترین ویژگی «هزار و یک شب» که آن را از بسیاری از سریال های ایرانی متمایز می کند، جسارت در انتخاب ایده و روایت است. ورود به مفاهیمی چون تناسخ، جهان های موازی، و تلاقی واقعیت و خیال، ایده های بلند پروازانه و تازه در سریال سازی ایران محسوب می شود. این سریال تلاش می کند مرز های مرسوم را جابجا کند و مخاطب را به سفری در دنیایی ببرد که میان کابوس و بیداری، اسطوره و واقعیت در نوسان است. اگر چه برخی معتقدند ایسن ایده ها در اجرا به خوبی شکوفا نشده اند، اما نمی توان از پتانسیل بالای آنها چشم پوشید. شش رو سریال با روایتی پرشتاب و فضاسازی سنگین، نوید اثری پر تعلیق و پیچیده را می دهد که به دنبال بازتعریف ژانر معمایی و ملودرام در ایران است.

نگاهی به نقدها؛ پلی به سوی بهبود

هر اثر هنری در کنار نقاط قوت، ضعف هایی نیز دارد و «هزار و یک شب» نیز از این قاعده مستثنا نیست. برخی مخاطبان به کند ی پیشرفت داستان، دیالوگ های گاه تصنعی و عدم انسجام در روایت اشاره کرده اند. این نقدها به ویژه در بخش هایی که سریال میان جهان واقعی و خیالی معلق می ماند، پررنگ تر می شود. همچنین استفاده از جلوه های ویژه بصری، آن چنان که باید نتوانسته است مخاطب را با دنیای فانتزی اثر همراه کند. اما باید توجه داشت که هر کار جسسورانه ای با ریسک هایی همراه است. آنچه مهم به نظر می رسد، پذیرش این ریسک ها و تلاش برای عبور از کلیشه ها است. سازندگان «هزار و یک شب» نشان داده اند که به دنبال تجربه ای جدید هستند، حتی اگر این تجربه در همه جنبه ها موفق نباشد. چنین رویکردی در درازمدت به پویایی سینما و سریال سازی ایران کمک خواهد کرد.

اثری که باید جدی گرفت

سریال «هزار و یک شب» را می توان یک تجربه هنری جسورانه دانست که با تکیه بر بازیگران توانمند، موسیقی ماندگار و ایده های نو، توانسته است بحث های زیادی را برانگیزد. این اثر نشان می دهد که سریال سازی ایرانی ظرفیت ورود به ژانر ها و فضاهای تازه را دارد و مخاطب نیز از این تنوع استقبال می کند.

اگر چه فیلمنامه و اجرا در برخی بخش ها نیاز به پالایش دارد، اما تلاش برای خلق جهانی پیچیده و چندلایه ارزشمند است. «هزار و یک شب» یادآوری می کند که سینما و تلویزیون تنها برای سرگرمی نیستند، بلکه می توانند بستری برای طرح پرسش های عمیق درباره زندگی، مرگ، عشق و هویت باشند. برای مخاطبانی که به دنبال اثری متفاوت و خارج از چارچوب های مرسوم هستند، تماشای این سریال می تواند تجربه ای تازه و تأمل برانگیز باشد؛ تجربه ای که شاید در برخی لحظات ناامید کننده باشد، اما بی تردید نشانه هایی از آینده ای روشن تر برای سریال سازی ایران را در خود دارد.

رابطه با نمایشنامه کریمپ مد نظر داشته است. نباید از یاد برد که روستاشینان به علت آشنا بودن با هم، در طول زندگی چندان با امر نامنتظر روبرو نشده و دوران پیش بینی پذیرتری را تجربه می کنند. حال با زن و مردی روبرو هستیم که قدم به این دایره ملال انگیز روستایی گذاشته و تو گوئی بازگردند با امر منفی سر کنند. و حیدر رهجوی در مقام کارگردان از حجم متن نمایشنامه کاسته و بنا بر ضرورت سالن، فشرده گی را الویت بخشیده است. بنا بر این اجرا با توجه به زمان بندی سالن که میزبان دوازده نمایشی است، مجبور شده که در مدت زمان یک ساعت، حقیقاتی را اعمال کرده و تغییراتی را بپذیرد. نتیجه کار که نسبت قابل قبول از کار در آمده و توانسته، با رویکردی کمینه گرایانه، جهان کریمپ را طعم و عطر، تازه بخشد.

طراحی صحنه امیر پناهی فر، مبتنی است بر خلق یک فضای ملموس و فرسوده روستایی. استفاده از مبلمان متعارف زندگی روزمره مردمان طبقه متوسط شهری ایرانی در این اجرا مشهود است و حس صمیمانه به مخاطب منتقل می کند. استفاده از این اشیاء به نظر می آید علاوه بر معیار های زیباشناختی دلایل اقتصادی داشته باشد و در جهت صرفه جویی مالی و بکارگرفتن تمامی امکاناتی که در چنته یک گروه اجرایی کم بضاعت است. جالب آن که فضا و مکانی که کریمپ بر اساس آن پیش می رود بیش از آن که یک خانه جمع و جور روستایی را به یاد آورد، یک ساختمان به نسبت بزرگ قدیمی را القا می کند که انبار یا چیزی شبیه آن بوده است. سازی که به دست یک زوج شهری مهاجرت کرده به روستا تبدیل به مکانی برای سکونت و دوری از شلوغی شهر شده. پس یک اجرای موفق از این نمایشنامه بهتر است این نکته را مد نظر داشته باشد که فضایی بینابینی مابین خانه و انبار مورد نیاز خواهد بود. نمایش «خارج از شهر» با تمامی تلاش خلاقانه ای که در طراحی صحنه انجام داده اما همچنان نتوانسته مکانی بسازد که هر دو مفهوم راه برد جاتی برساند. کریمپ فضایی ساده اما پر رمز و راز ساخته که از عمق میدان غفلت نمی کند و چشم اندازی از روستا را مقابل چشم مخاطبان به نمایش می گذارد.

در نهایت می توان گفت نمایش «خارج از شهر» بنا بر امکانات محدود خویش، با توجه به رکودی که بسر فضای تئاتر را این روزها در بر گرفته، توانسته صدای مستقل و موتری از نسلی تازه باشد. نمایش خارج از شهر خوانشی است معاصر از جهان پیچیده مار تین کریمپ. یکی از مهم ترین نمایشنامه نویسان حال حاضر جهان. امید که نسل جوان تئاتر بتواند در مسیری که انتخاب کرده پیشرو و ثابت قدم باشد و صحنه را با ملامیات کوچک و بزرگ خالی نکند.

اصحاب قدرت و ثروت دراز کند وقتی که چیزی تولید نکرده و عملیایکار است.

این هفته به اجرایی می پردازیم که این شب ها در سالن سایه تئاتر شهر پذیرای مخاطبان به نسبت محدود تئاتر است. اجرایی که کیفیت خوبی دارد و توانسته رضایت تماشاگران خویش را کسب کند. و حیدر رهجوی با نگاهی به نمایشنامه «روستا» به قلم مارتین کریمپ، خوانشی موجز و معاصر از این متن تدارک دیده که می توان آن را نقب زند به ملال زندگی روستایی دانست و از مواجهه با آن درس ها آموخت. نمایشنامه کریمپ در رابطه با زن و شوهری است که بیاهوی شهر را رها کرده و با رفتن به یک روستای کوچک، تلاش دارند از نوزدگی را بازسازی کنند. نوعی نظم اخلاقی مابین این زن و شوهر برقرار است که ناگهان با ورود زنی غریبه فر می شکنند ادامه زندگی با روال قدیمی را ناممکن می کند. کریمپ استاد خلق تنش های بزرگ در موقعیت های کوچک و حاشیه ای است. روستا با آن جغرافیای محدود، این تنش را در ابتدا پنهان و در ادامه با شدت آشکار می کند. روستاشینانی از شهر آمده که ریتیم زندگی متفاوتی را تجربه می کنند در نسبت با روستا دچار سردرگمی هایی می شوند که گاهی علاج پذیر می نماید. ریتیم زندگی اینجا به واقع متضاد است با شهر. آرامشی که روستا قرار است همچون موهبتی الهی به این زن و مرد پیشکش کند با ورود یک غریبه از هم پاشیده و مناسبات اخلاقی تازه ای سر بر می آورد. ضرورت ادامه دادن ذیل این خانه و زندگی روزمره اش، بیش از پیش برای این دو نفر دشوار و مبهم شده و بنا بر این برای عبور از این بحران تازه ای ضرورت می یابد. و حیدر رهجوی در مقام یک کارگردان جوان، با دراماتورژی خویش، نام مرد را از ریچارد به احمد تغییر داده و او را از یک مرد انگلیسی که به طبابت مشغول است به مهاجری ایرانی بدل می کند.

صد البته این تغییر در ملات شخصیت ها، نوعی اعمال سیاست هویت است و افزودن پیچیدگی های ناگزیر به روابط آدم های نمایش. نسام اجرا از «روستا» به «خارج از شهر» تبدیل شده تا ضراری باشد به تفاوتی که کارگردان در

درباره جهان نمایشی مارتین کریمپ با نگاهی به اجرایی از نمایشنامه روستا

آرامش کاذب روستاشینان ملال زده

و مقدرات به این موقعیت خطیر ورود کرده و از آسیب پذیران این عرصه، دستگیری کند. آن چه که مشاهده می شود البته خلاف این انتظارات است که ما در ذهن می پرورانیم. به هر حال دولت مستقر، با انبوهی مشکلات ریز و درشت داخلی و خارجی در گیر بوده و چندان نمی تواند با فراق بال، منابع مالی محدود خویش را در ایسنادی باشد یحتمل آن چنان که باید در خسور نیستت که فرآگیر و همه شمول باشد. گوی این که در غیاب نظام تأمین اجتماعی کارآمد و در نبود بیمه های راهگشا، کمک دولتی به تئاتر، می تواند همچون بنگاه خیریه محسوب شود و بیش از آن که گره ای از مشکلات باز کند، کرامت انسانی هنرمندان را نشانه رفته و تعبیر صدقه دادن را در آذهان تداعی کند.

امید که روزگار ما بار دیگر روی خوش به مردمان این دیار نشان دهد و نهاد اجتماعی تئاتر و فعالان این عرصه تأثیرگذار فرهنگی، با تولید آثار خوب و بر صحنه بردن اجراهای تماشایی، بتوانند علاوه بر فرهنگ سازی و سرگرم کردن شهروندان، به لحاظ مالی مستقل شوند و دخل و خرج زندگی را به واسطه هنر که عرصه می کنند به دست آورند. این از بدیهیات است که هر مند نباید دست نیاز مقابل

محمدحسین خدیجی